

БАРАНІВСЬКА МІСЬКА РАДА

Житомирської області

РІШЕННЯ

47 сесія 8-го скликання

07 червня 2023 року

№2296

Про затвердження Програми
профілактики та боротьби із сказом
в Баранівській територіальній громаді
Звягельського району на 2023 – 2027 роки

Керуючись ст.47 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», ст.26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», рішенням №1 засідання Звягельської районної Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії Новоград-Волинської районної військової адміністрації Житомирської області, Баранівська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму профілактики та боротьби із сказом в Баранівській територіальній громаді Звягельського району на 2023-2027 роки (далі – Програма), що додається.

2. Щоквартально аналізувати хід виконання Програми та при необхідності вносити пропозиції щодо їх коригування.

3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію з питань бюджету та комунальної власності, економічного розвитку, транспорту та зв'язку (Демчишина І.І.) та постійну комісію з питань екології, благоустрою та житлово-комунального господарства (Козачок С.Т.).

Міський голова

Олександр МІГЕЙ

Додаток
до рішення 47 сесії 8 скликання
Баранівської міської ради
від 07.06.2023р. №2296

**Програма
профілактики та боротьби із сказом
в Баранівській територіальній громаді
Звягельського району на 2023 – 2027 роки**

**I. Загальна характеристика Програми профілактики та боротьби із сказом
в Баранівській територіальній громаді
Звягельського району на 2023 – 2027 роки**

1	Ініціатор розроблення Програми	Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області
2	Розробник Програми	Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області
3	Співрозробник Програми	Житомирська обласна державна лікарня ветеринарної медицини
4	Відповідальний виконавець	Баранівський відділ Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини, виконком Баранівської ТГ
5	Співвиконавець	Філія «Баранівське ЛМГ», ДП «Ліси України», ТОВ "Форест Полісся-22", Баранівська організація УТМР
6	Учасники Програми	Звягельське районне Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області, ДУ «Житомирський обласний центр контролю та профілактики хвороб міністерства охорони здоров'я України» Звягельський районний відділ, Звягельське РУ ГУ ДСНС України у Житомирській області, Філія «Баранівське ЛМГ» ДП «Ліси України», ТОВ "Форест Полісся-22", Баранівська організація УТМР, Баранівський відділ Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини, виконком Баранівської ТГ
7	Терміни реалізації програми	2023 – 2027 роки
8	Етапи виконання Програми	2023 – 2027 роки

Важливе значення у забезпеченні здоров'я населення району мають профілактичні заходи з ряду інфекційних хвороб, однією з яких є **сказ**.

Сказ - дуже небезпечне вірусне захворювання всіх теплокровних тварин і людини. Сказ входить у п'ятірку інфекційних захворювань, спільних для людей і тварин, які завдають найбільших соціальних та економічних збитків.

Дане захворювання характеризується гострим перебігом, ураженням нервової системи і закінчується летально.

Основним джерелом інфекції є червоні лисиці, єнотовидні собаки та вовки. Сприяють також поширенню даної хвороби бродячі собаки, коти, які мають прямий контакт з хворими на сказ дикими тваринами.

Зростання в населених пунктах великої кількості безпритульних собак і котів їх неповне охоплення неповне охоплення під час проведення профілактичних щеплень домашніх тварин, а також порушення правил утримання власниками тварин є передумовою формування осередків сказу у населених пунктах, що становить велику загрозу виникненню і поширенню цієї інфекції серед домашніх тварин та нанесення покусів людям:

Сказ займає десяте місце серед причин смертності людей в структурі інфекційних хвороб. Щорічно в світі гинуть від сказу 55 тис. людей і більше 10 млн. людей отримують антирабічне щеплення та 100-120 тис. людей звертаються за медичною допомогою з приводу укусів тварин, з них 60% постраждалих одержують направлення на лікування за підозрою в інфікуванні сказом.

Не краща ситуація і в Звягельському районі за медичною допомогою звернулось постраждалих осіб від укусів тварин:

- у 2020р. - 298 осіб, в т.ч. 63 особи постраждалих від укусів безпритульними тваринами;

- у 2021р. - 305 осіб, в т.ч. 82 особи постраждалих від укусів безпритульними тваринами;

- у 2022р. - 327 осіб, в т.ч. 91 особа постраждалих від укусів безпритульними тваринами;

- протягом поточного періоду 2023р. - 79 осіб, в т.ч. 26 осіб постраждалих від укусів безпритульними тваринами.

На протязі останніх 3-х років в районі по сказу тварин спостерігалась стабільна тенденція щодо покращення епізоотичної ситуації.

Провівши аналіз захворюваності на сказ потрібно відмітити, що було виявлено випадків по сказу:

2020р – 9 випадків, з них захворіло: 2 лисиці, 3 коти, 1 білка, 2 безпритульних собаки, 1 домашня собака

2021р – 5 випадків з них захворіло: 2 лисиці, 1 домашня собака, 2 коти

2022р - 5 випадків з них захворіло: 2 лисиці, 1 безпритульна собака, 1 домашня собака, 1 єнотовидна собака

2023р – 3 випадки з них захворіло: 1 лисиця, 1 домашня собака, 1 кіт.

У 2022р у зв'язку з введенням в дію на території Житомирської області особливого правового режиму на відповідь загрозі національної безпеки, пероральна імунізація диких м'ясоїдних тварин не проводилась і як наслідок епізоотична ситуація погіршилася.

Зважаючи на обставини фахівці установ Держпродспоживслужби постійно проводять роботу по ветеринарному обслуговуванню як домашніх так і сільськогосподарських тварин на території Звягельського району окрім того проводяться заходи щодо ліквідації та профілактики сказу.

На даний час на території Звягельського району сказ залишається загрозою як для тварин так і людей.

Враховуючи природне поширення сказу тварин, заходи по боротьбі з ним повинні здійснюватися комплексно органами державної ветеринарної медицини, охорони здоров'я, житлово-комунального і лісового господарства, товариствами мисливців під керівництвом надзвичайних протиєпізоотичних комісій та органів державної влади на місцях.

Отже, складна епізоотична ситуація щодо сказу вимагає радикальних заходів,

серед яких основними заходами є це - пероральна імунізація диких м'ясоїдних, щеплення домашніх і сільськогосподарських тварин, знешкодження диких м'ясоїдних тварин (лисиць, вовків та ін. – для підтриманні оптимальної чисельності).

Зарадити цій проблемі можемо лише забезпечивши виконання даної програми.

Програма спрямована на посилення заходів по профілактиці і боротьби зі сказом, більш тісної координації зусиль по вирішенню цієї проблеми між ветеринарною службою та Держпродспоживслужбою, органами державної влади і місцевого самоврядування, власниками тварин – незалежно від форми власності, колективними товариствами мисливців та рибалок, а також іншими зацікавленими службами.

Не відпрацьованість чіткої взаємодії виконання кожною ланкою покладених на неї завдань, а також відсутність достатнього фінансування ведуть до нестабільної епізоотичної ситуації щодо захворювання диких та домашніх тварин, що може привести до виникнення даного захворювання серед людей.

II. Мета та основні завдання програми

Кінцевою метою програми є унеможливлення виникнення сказу серед тварин і людей. За участю користувачів мисливських угідь, районної організації товариства мисливців та рибалок проводити відстріл диких тварин згідно нормативів густоти популяції лисиць і т.д. В разі виникнення контакту хворої тварини з людиною провести комплекс проти епідеміологічних заходів, в тому числі профілактичні щеплення.

III. Ключові проблеми у виконанні проведення програми

Для досягнення кінцевого результату, а саме, зменшення ризику виникнення сказу на території територіальної громади, необхідно вирішити наступне:

- створити бригади по відлову бродячих тварин на базі комунального господарства територіальної громади та бригади по відстрілу здичавілих тварин, червоних лисиць, єнотовидних собак на базі лісомисливських господарств;
- виділити одну одиницю автотранспорту для перевезення відловлених тварин;
- виділити кошти на паливо-мастильні матеріали для транспорту Баранівського відділу Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини та створених бригад;
- забезпечити набоями мисливців, які займатимуться відстрілом диких тварин (в неблагополучному пункті);
- забезпечити засобами захисту та особистої гігієни спеціалістів Баранівського відділу Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини, які будуть проводити відбір пат матеріалу для лабораторних досліджень та бригад, які будуть займатися знищенням здичавілих тварин (собак, котів) та червоної лисиці в неблагополучних пунктах та загрозованих зонах по сказу;
- забезпечити в необхідній кількості вакциною проти сказу Баранівського відділу Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини для проведення міроприємств в неблагополучних пунктах та загрозованих зонах по сказу, що знаходяться на території територіальної громади.

IV. КРИТЕРІЇ ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМИ

Критеріями досягнення програми є зведення до мінімуму захворюваності на сказ тварин і людей.

V. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПОТРЕБА В КОШТАХ НА ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Фінансування програми здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету та інших джерел, не заборонених законом, а саме:

Предмет витрат	Потреба в 2023 році тис. грн.	Потреба в 2024 році тис. грн.	Потреба в 2025 році тис. грн.	Потреба в 2026 році тис. грн.	Потреба в 2027 році тис. грн.	Одержувач коштів
	Місцевий бюджет	Місцевий бюджет	Місцевий бюджет	Місцевий бюджет	Місцевий бюджет	
Паливо-мастильні матеріали	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	Баранівський відділ Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини
Виготовлення листівок, брошур та ін. агітаційних матеріалів	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	Баранівський відділ Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини
Набої	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	Філія «Баранівське ЛМГ» ДП «Ліси України» ТОВ "Форест Полісся-22" Баранівська організація УТМР
Засоби захисту та особистої гігієни	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	Баранівський відділ Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини
Дезінфекційні засоби	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	Баранівський відділ Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини
Придбання вакцини	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	Баранівський відділ Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини
Преміювання за знешкодження: - 1 гол. лисиці, єнотовидного собаки (в сумі 150грн), -1 гол. вовка (в сумі 1000 грн)	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	Філія «Баранівське ЛМГ» ДП «Ліси України», ТОВ "Форест Полісся-22" Баранівська організація УТМР
Разом	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	

Головним розпорядником коштів виділених по Програмі «Профілактики та боротьби із сказом в Баранівській ТГ Звягельського району на 2023 – 2027 роки» є Баранівська територіальна громада.

VI. Очікуваний економічний ефект Програми. Основні прогнозовані показники

З 2016 року по 2019 рік виділялись кошти з районного бюджету на міроприємства з профілактики та ліквідацію сказу. Всього було виділено 87,964 тис. грн., з яких 27,964 тис. грн. виділені на закупівлю антирабічної вакцини для профілактичного щеплення тварин, а 60,0 тис. грн. для преміювання мисливців за відстріл червоної лисиці, вовків та набої.

При активній участі користувачів мисливських угідь, районного товариства мисливців та рибалок в Звягельському районі, органів місцевого самоврядування, цілеспрямованої роботи новоствореної бригади по відлову бродячих тварин, можливі очікувані заплановані результати. Фінансове забезпечення Програми дасть змогу ліквідувати лисиць, здичавілих собак, котів, виключити фінансові витрати як юридичних так і фізичних осіб пов'язаних з накладенням карантину та визначенням загрозованої зони по сказу в населених пунктах району.

Виконані профілактичні заходи матимуть економічний ефект:

а) в вільному продажі молоко-сировини на агропромислових ринках району і молокопереробним підприємствам;

б) убезпечать здоров'я тварин які до цього не підлягали вакцинації;

в) унеможливають контакт людей з хворими на сказ домашніми тваринами.

Таким чином витративши по 34,0 тис. грн. з місцевого бюджету щорічно ми збережемо поголів'я свійських тварин, а саме головне – збережемо здоров'я наших громадян, яке є безцінним.

VII. Заходи щодо реалізації Програми

№ з/п	Заходи	Термін виконання	Виконавець
1	Виносити питання щодо боротьби та профілактики сказу на розгляд органів державної виконавчої влади та на засідання державних протиепідемічних та протиепізоотичних комісій.	В міру потреби	Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області, ДУ «Житомирський обласний центр контролю та профілактики хвороб міністерства охорони здоров'я України» Звягельський районний відділ, Філія «Баранівське ЛМГ» ДП «Ліси України», ТОВ "Форест Полісся-22", Баранівська організація УТМР
2	Забезпечити лікувально-профілактичні заклади, на які покладено надання антирабічної допомоги, достатньою кількістю антирабічних препаратів (вакцина, імуноглобулін)	Постійно	КНП «БЛ» Баранівської міської ради

№ з/п	Заходи	Термін виконання	Виконавець
	для надання своєчасної та кваліфікованої допомоги.		
3	Підвищити вимогливість до керівників лісового господарства, користувачів мисливських угідь, щодо своєчасного виявлення і недопущення захворювання тварин на сказ.	Постійно	Звягельське районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області, ДУ «Житомирський обласний центр контролю та профілактики хвороб міністерства охорони здоров'я України» Звягельський районний відділ, Філія «Баранівське ЛМГ» ДП «Ліси України», ТОВ "Форест Полісся-22", Баранівська організація УТМР
4	Розробити «Правил утримання собак, котів та інших хижих тварин в ТГ» відповідно до законодавчих актів та затвердити їх у відповідних органах державної влади.	2023 - 2027 роки	Баранівський виконавчий комітет
5	Забезпечити клінічний огляд та карантинування тварин, які покусали людей чи тварин. Своєчасно повідомляти медичні установи про результати нагляду.	Постійно	Баранівський відділ Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини
6	Проводити вакцинацію сприятливих до сказу тварин в неблагополучних пунктах та загрозованих зонах	Постійно	Баранівський відділ Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини
7	Проводити стерилізацію, вакцинацію проти сказу бродячих собак котів відловлених в населених пунктах ТГ та доставлених в державні установи ветеринарної медицини	Постійно	Баранівський відділ Житомирської обласної державної лікарні ветеринарної медицини
8	Проводити облік численності лисиць та планові заходи щодо підтримання розмірів їх популяції. У лисиць перед	Постійно	Філія «Баранівське ЛМГ» ДП «Ліси України», ТОВ "Форест Полісся-22", Баранівська організація УТМР

№ з/п	Заходи	Термін виконання	Виконавець
	розмноженням щільність популяції не повинна перевищувати 0,5 – 1 голову на 1000 га. угідь. Проводити боротьбу з безпритульними собаками та котами на мисливських угіддях, включаючи зелені зони навколо селища та в сільській місцевості.		
9	Забезпечити епіднагляд за групами підвищеного ризику, за усіма особами, зайнятими промислом хижаків, тваринниками та іншими категоріями людей, що мають контакт з хворими або підозрілими на захворювання сказом тварин.	Постійно	ДУ «Житомирський обласний центр контролю та профілактики хвороб міністерства охорони здоров'я України» Звягельський районний відділ
10	Проводити аналіз стану антирабічної допомоги населенню та заходів профілактики сказу серед людей.	Щорічно	ДУ «Житомирський обласний центр контролю та профілактики хвороб міністерства охорони здоров'я України» Звягельський районний відділ

VII. Законодавчі підстави для виконання бюджетної програми

№ з/п	Назва нормативно правового акту	Розділ стаття
1.	Закон України «Про ветеринарну медицину»	Повністю
2.	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»	ст.26 Виключна компетенція сільських, селищних, міських рад ст.33 повноваження у сфері регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища.
3.	Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження»	Повністю
4.	Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»	Повністю
5.	Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб»	Повністю

Секретар ради

Володимир ЗАРЕМБА